

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/974/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313206069
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6313206069.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, v mene ktorého pred súdom koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporkyni E. S. nar. XX.XX.XXXX, bytom v L. M., N. č. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42 176 778, v konaní zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom J. Kráľa č. 5/A, Lučenec a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne 2/ Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. IČO: 42309166 so sídlom Banská Bystrica, J. Kráľa 7, 974 01, zastúpeného advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom so sídlom Advokátskej kancelárie v Banskej Bystrici J. Kráľa 7, v konaní o zaplatenie 544,57 Eur s príslušenstvom o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C/9/2014-87 zo dňa 04.06.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne právo na náhradu trov konania nepriznal, m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 89,12 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Andreja Cifru, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania vo výške 31,56 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Andreja Cifru, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa ustanovenia § 96 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 40,- € z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu navrhovateľom; vo zvyšku návrh zamietol, pretože zmluva o pôžičke neobsahovala všetky podstatné náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho ju bolo potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov; okrem toho odporkyňa navrhovateľovi všetky poskytnuté finančné prostriedky vrátila. Úspešnej odporkyni právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila ani nevyčísliła; vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne právo na náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 142 ods. 1 O. s. p. vzhľadom na neúčelnosť vynaložených trov konania. Vedľajším účastníkom konania v danej veci bolo združenie na ochranu spotrebiteľa, ktoré opakovane vystupuje vo viacerých konaniach, kde podáva obdobné až identické podania, majúce formulárovú podobu s namietaním rovnakých skutočností a uplatní si trovy právneho zastúpenia. Aj keď nejde o neopodstatnené úkony, je potrebné prihliadnuť na ich účelnosť, čo si nemožno zamieňať s účelovosťou.

V danom prípade si odporkyňa bránila svoje práva sama. Ako v každom konaní, kde je účastníkom spotrebiteľ, súd ex offio skúma prijateľnosť zmluvných podmienok a aplikuje príslušné právne predpisy.

Preto aj v tomto prípade súd nepovažoval za účelné a nevyhnutné, aby vedľajší účastník namietal nedostatok náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa názoru súdu nebolo takéto podanie vedľajšieho účastníka účelné, ale účelové, pretože si musel byť vedomý, že súd skúma všetky podmienky zmluvy z úradnej povinnosti a túto povinnosť nemôže súd opomenúť, bez ohľadu, či je účastníkom konania združenie na ochranu spotrebiteľa alebo nie. Predmetné konanie pritom nebolo skutkovo ani právne náročné. Účelnosť trov konania je potrebné posudzovať individuálne vo vzťahu ku každému prípadu. V predmetnom spore súd považoval trovy vedľajšieho účastníka za neúčelne vynaložené prihliadnúc na okolnosti prípadu, t.j. že odporkyňa sa bránila v konaní sama a nešlo o skutkovo a právne náročnú vec. Združenie na ochranu spotrebiteľa pritom opakovane vystupuje v obdobných konaniach, a preto by malo vedieť, kedy sú vynaložené trovy právneho zastúpenia účelné a kedy nie (podľa toho aj prípadne zvážiť, či je nevyhnutné dať sa v konaní zastupovať advokátom).

Proti rozsudku okresného súdu podal vedľajší účastník na strane odporkyne včas odvolanie, smerujúce len proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania. S názorom okresného súdu o neúčelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nesúhlasil; má právo nechať sa v konaní zastupovať advokátom a trovy konania boli z jeho strany vynaložené účelne; poukázal na opodstatnenosť jeho vstupu do konania a na prednesenú kvalifikovanú argumentáciu, ktorá bola účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní, keďže došlo k zamietnutiu návrhu. Nesúhlasil s argumentáciou prvostupňového súdu o formulárovom charaktere jeho podaní, keď poukázal na to, že je to práve navrhovateľ, ktorý podáva obdobné návrhy v tisíckach súdnych konaní, za ktoré si tiež uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia; nie je zrejmé, ako by sa mali od seba odlišovať jednotlivé písomné podania vedľajšieho účastníka, keď reagujú na formulárové návrhy samotného navrhovateľa. Vedľajší účastník sa nestotožnil ani s argumentmi prvostupňového súdu ohľadom neúčelnosti a nadbytočnosti úkonov vzhľadom na skúmanie neprijateľných zmluvných podmienok súdom ex offio. Poukázal na skutočnosť, že ku skúmaniu neprijateľných zmluvných podmienok súdom nedochádza v prevažnej väčšine konaní. V predmetnej veci neexistujú žiadne zákonné dôvody a ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné úspešnému vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ako aj ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov zo strany združenia na súdoch. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku okresného súdu zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 89,12 €. Vedľajší účastník si uplatnil aj trovy odvolacieho konania, ktoré zároveň vyčíslil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania potvrdiť. Vedľajší účastník ako právnická osoba s predmetom činnosti ochrana práv spotrebiteľov má byť zo svojej podstaty schopný poskytnúť právnu pomoc spotrebiteľom v súdnom konaní a nemá sa dávať zastupovať advokátom; v prípade trov vedľajšieho účastníka nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva; poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03, ktorým bol vyslovený právny názor, že nepriznaním náhrady trov konania súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní, najmä keď trovy konania nie sú vynaložené účelne; združenie vstupuje do množstva konaní, pričom nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a jeho vstup je motivovaný ziskom finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Podania vedľajšieho účastníka navrhovateľ považuje za opakujúce sa bez uvedenia nových, procesne významných skutočností s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, pričom súd na túto skutočnosť správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, ktoré riadne vyčíslil.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne v rozsahu § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle § 220 O. s. p. zmenil z nasledovných dôvodov:

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolať vedľajšieho účastníka na strane odporkyne je dôvodné.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázku, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Je nepochybné, že predmetom konania v prejednávanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy; zmluvu uzavrel odporca ako spotrebiteľ a právny predchodca navrhovateľa v postavení dodávateľa. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov; do konania vstúpil pred 31.12.2014.

Z § 93 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, ktoré bolo do O. s. p. zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O. s. p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom v Kežmarku, sa návrhom na začatie konania voči odporkyňi domáhal zaplata sumy 544,57 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 31.10.2010 do zaplata a náhrady trov konania titulom nesplatennej pôžičky, poskytnutej na základe zmluvy o pôžičke č. 2056810 zo dňa 30.06.2008. V dôsledku postúpenia pohľadávky voči odporkyňi na postupníka - spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. na návrh pôvodného navrhovateľa z 13.02.2014 súd uznesením č.k. 7C/9/2014-45 zo dňa 19.02.2014 pripustil zmenu účastníkov konania na strane navrhovateľa. Dňa 16.10.2013 doručil vedľajší účastník okresnému súdu oznámenie o svojom vstupe do konania na strane odporkyne; vo vyjadrení zo dňa 27.02.2014 poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť

poskytnutého spotrebiteľského úveru pre absenciu obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedených v ustanovení § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch; zdôraznil, že odporkyni bol poskytnutý úver vo výške 995,82 €, pričom navrhovateľovi zaplatila sumu 1017,82 €; navrhovateľ preto od odporkyne žiada zaplataenie sumy 544,57 € bez právneho titulu a jeho nárok je nevyhnutné považovať za bezdôvodný a neoprávnený; vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov konania 89,12 € za dva úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a a vyjadrenie zo dňa 27.02.2014). Dňa 04.06.2014 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie za účasti právneho zástupcu navrhovateľa a odporkyne. Odporkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky uzatvorila, avšak požičanú sumu splatila. Dňa 06.06.2014 vzal navrhovateľ návrh na začatie konania späť v časti o zaplataenie sumy 40,- €; napadnutým rozsudkom okresný súd následne konanie v časti o zaplataenie sumy 40,- € zastavil, návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietol a v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol o trovách konania, ktoré však vedľajšiemu účastníkovi pre neúčelnosť nepriznal.

Takýto postup okresného súdu nie je správny.

V zmysle zásady úspechu a neúspechu v konaní súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspech v konaní treba chápať v procesnom zmysle, teda v závislosti od výsledku súdneho sporu. Navrhovateľ má procesný úspech v plnom rozsahu vtedy, keď súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci samej a vydá rozsudok v súlade s navrhovaným petitom. O plný úspech odporcu ide vtedy, keď súd návrh v celom rozsahu zamietne.

V prejednávanej veci zamietnutím návrhu v celom rozsahu bola odporkyňa úspešná v plnom rozsahu a vzniklo jej právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi. Odporkyňa si však v konaní žiadne trovy neuplatnila a ani jej zo spisu nevyplývajú. Právo na náhradu trov konania vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcemu na strane v konaní úspešnej odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil si náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia.

Okresný súd náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne nepriznal, pretože ich nepovažoval za účelné a nevyhnutné na bránenie práva odporkyne, ako aj vzhľadom na to, že okolnosti uvádzané vedľajším účastníkom boli takého charakteru, na ktoré súd prihliada, resp. ich preskúmava aj zo svojej úradnej povinnosti. S týmto argumentom okresného súdu nemožno súhlasiť: práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru a neoprávnenosť nároku navrhovateľa, ktorého závery boli sčasti prenesené do odôvodnenia rozsudku okresného súdu, bolo dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Obrana odporkyne spočívala v podstate v tom, že požičané finančné prostriedky navrhovateľovi už zaplatila a že jej sociálna situácia jej nedovoľuje platiť viac (viď zápisnicu z pojednávania z 04. 06.2014 -č.l. 83). Pre posúdenie dôvodnosti a účinnosti obrany vedľajšieho účastníka na strane odporkyne nie je relevantná okolnosť, že v konaniach s účastníkom - spotrebiteľom súd skúma neprijateľnosť zmluvných podmienok ex offa a aplikuje príslušné právne predpisy; v prejednanom prípade vedľajší účastník poukázal na absenciu obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, od ktorej navrhovateľ odvodzoval svoj nárok, v rámci ochrany práv spotrebiteľa a to kvalifikovaným spôsobom vo vzťahu ku konkrétnej prejednávanej veci; preto neobstojí ani tvrdenie o formulárovom charaktere podania vedľajšieho účastníka (viď vyjadrenie z 27.02.2014 s konkrétnou špecifikáciou uplatnenej pohľadávky a ďalšími relevantnými údajmi - suma úveru, konkretizácia zmluvy, suma uhradenú odporkyňou - potrebných na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa a tvrdených nedostatkov spornej spotrebiteľskej zmluvy).

Odvolací súd náklady vedľajšieho účastníka vynaložené na právnu pomoc považoval za vynaložené účelne.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka pri poskytovaní právnej pomoci odporkyni uplatnil náhradu trov konania len za nevyhnutné právne úkony, ktoré boli potrebné na ochranu jej záujmov, a to za dva úkony právnej služby - 1. príprava a prevzatie zastúpenia vo výške 36,52 € + režijný paušál 8,04 € a 2.

vyjadrenie z 27.02.2014 vo výške 36,52 € + režijný paušál 8,04 € - predstavujúce spolu trovy konania vedľajšieho účastníka vo výške 89,12 € bez DPH.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V odvolacom konaní navrhovateľ úspech nemal; vedľajší účastník na strane odporkyne v odvolacom konaní bol úspešný a právo na náhradu trov odvolacieho konania si aj uplatnil. Náhrada trov konania za odvolanie proti rozhodnutiu nie vo veci samej (§ 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny 18,26 € a režijný paušál k úkonu vo výške 8,04 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., predstavuje celkom sumu 31,56 € s DPH, ktorú je podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 149 ods. 1 O.s.p. vo výške 31,56 € navrhovateľ povinný zaplatiť spolu s trovami prvostupňového konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Andreja Cifru, advokáta so sídlom v Lučenci, Janka Kráľa č. 5/A, vedený v M. banka, a.s., N., č. účtu: XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.